

őáléőáúíóá
Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.54/2019/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. év április hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 5.B.1528/2017/52. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére megállapított bűncselekményt - a felmentő rendelkezés mellőzésével - egységesen terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének (Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés f) és h) pontjára figyelemmel, Btk. 316. §) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott büntetést 1 (egy) év szabadságvesztésre súlyosítja, melynek végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön.

A vádlott - a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható, amelybe az őrizetben töltött időt beszámítja.

Az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlott 298.979,- (kettőszázkilencvennyolcezer-kilencszázhetvenkilenc) forintot köteles az államnak megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 44.450,- (negyvennégyezer-négyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásában a 2018. november 23. napján kihirdetett 5.B.1528/2017/52. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 322. § (4) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő közveszélyokozás előkészületének büntettében.

Ezért öt 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egynapi tétel összegét 1.000,- forintban határozta meg és az így kiszabott 100.000,- forint pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy egy havi részlet összege 10.000,- forint. Meghatározta, hogy az első havi részletet 2019. január 5. napjáig, majd ezt követően a többi részletet minden hónap 5. napjáig kell megfizetni, továbbá rendelkezett a pénzbüntetés, illetve annak hátralévő része meg nem fizetésének esetén szabadságvesztésre való átváltoztatásáról.

A vádlottat az ellene a Btk. 316. §-ába ütköző terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette.

Rendelkezett az eljárás alatt lefoglalt bűnjelekről, valamint megállapította az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét, amelyből a vádlottat 133.828,- forint megfizetésére kötelezte.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére, a felmentő rendelkezés és a minősítés miatt, a tényállásban leírt cselekménysorozatnak egységesen terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettként való értékelése, továbbá a kiszabott büntetés súlyosítása végett, míg a vádlott és védője bűncselekmény hiányában való teljes felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.88/2019/1-I. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védőjének felmentést célzó fellebbezését nem tartotta alaposnak.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a perrendi szabályokat megtartotta, az ügy tényállását kellő alapossággal felderítette, azonban álláspontja szerint iratellenesen tért el annak megállapításától, hogy a vádlott a „Nem adom a házam” civil mozgalom vezetője volt, mert az iratokból kitűnik, hogy a vádlott a mozgalom tényleges irányításán túl a mozgalom nevében és képviselőjében nyilatkozatokat tett, akciókat hirdetett, a mozgalom élére pozicionálta magát és a tagok is vezetőjüknek tekintették. A történeti tényállást arra vonatkozólag is kérte helyesbíteni, hogy a „Bankárok! Megmondtuk, bezúzzuk! Az első bankzúzás! Érmefeldobással választunk bankot!” felirattal ellátott videóüzenet a vádlott akaratával egyezően került fel a videómegosztó portálra.

A vádhatóság véleménye szerint az így pontosított tényállás alkalmas az érdemi felülbírálatra, amelyből a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban a tényállás részecselelményekre bontása és ennek következtében a felmentő rendelkezés nem helytálló.

Jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a vád tárgyává tett bűncselekmény egységét megbontotta és külön-külön vizsgálta az egyes részecselelmények tényállásszerűségét, továbbá akkor is helytelenül járt el, amikor vizsgálódása középpontjába a 2013. szeptember 12. napján kelt videóüzenet tartalmát helyezte és elvetette a kapcsolatot a 2013. augusztus 21-én kelt elektronikus levélben megfogalmazott, a bankok felgyújtását kilátásba helyező fenyegető tartalommal arra hivatkozással, hogy nem bizonyítható az ok-okozati összefüggés a kilátásba helyezett rongálás és a végrehajtások leállításának követelése között.

A fellebbviteli főügyészség átiratában részletesen kitért a Btk. 316. §-ában meghatározott bűncselekmény elkövetési magatartására, a fenyegetésre, annak formájára és címzettjére, valamint arra is, hogy nevezett bűncselekmény szándékos és célzatos.

Ezt követően mind az elektronikus levelekből, mind a videóüzenetből kiemelte azokat a részeket, amelyekre tekintettel érvelése szerint a vádlott tényállásban leírt magatartása a Btk. 316. §-ában leírt bűncselekmény vonatkozásában maradéktalanul tényállásszerű.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott terhére megállapított cselekményt egységesen a Btk. 316. §-ába ütköző és aszerint minősülő terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntetnének minősítse, egyben a felmentő rendelkezést mellőzze. Kérte továbbá, hogy a másodfokú bíróság a kiszabott büntetést súlyosítsa, a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést szabjon ki, amelybe a végrehajtás elrendelésének esetére az őrizetben töltött időt számítsa be. Ezen felül indítványozta még, hogy az elsőfokú bíróság döntésével ellentétben az ítéletábra a bűnjelként lefoglalt csákányt és nagyméretű kalapácsot kobozza el, valamint a www.youtube.com/watch?v=3NAI9v8Lf_w elérési úton közzétett elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét rendelje el.

A védő a bejelentett fellebbezésének írásban előterjesztett indokolásában előadta, hogy az elsőfokú ítéletnek a felmentő rendelkezésével egyetért, azonban a bűnösséget megállapító részével nem, mivel meggyőződése szerint a miniszterelnöknek írt levélben található, a bankok felgyűjtására felajánlkozás semmilyen módon nem vehető komolyan. Véleménye szerint, amennyiben a bíróság megítélése alapján az adott mondat ténylegesen arról szól, hogy a vádlott abban az esetben gyűjt fel egy bankot, ha erre a miniszterelnök megkéri, akkor azzal is foglalkozni kell, hogy milyen esély mutatkozik arra, hogy a miniszterelnök bárkitől egy bank felgyűjtását fogja kérni. Határozott álláspontja szerint erre semmilyen esély sincs, így érvelése szerint a vádlott egy olyan feltételes javaslatot fogalmazott meg, amelynek az első része - a feltétel - bekövetkezte nem valószínűsíthető. Véleménye szerint tehát a vádlotti ajánlkozásnak nincs komolyan vehető része, így a kifogásolt mondat nyilvánvalóan komolytalan.

Kifejtette továbbá, hogy a vádlott tisztában volt azzal, hogy a miniszterelnök nem fogja felkérni bankok felgyűjtására, amiből értelemszerűen az is következik, hogy nem is állt szándékában egyetlen pénzügyintézmény felgyűjtása sem, így megítélése szerint a vádlott bűncselekmény elkövetésére ajánlkozása pontosan annyira vehető komolyan, amennyire annak az esélye tehető, hogy őt a miniszterelnök bűncselekmény elkövetésére felkéri.

Mindezekre tekintettel a védő az elsőfokú ítélet megváltoztatását és védelem teljeskörű felmentését indítványozta.

A vádlott a nyilvános ülésen a perbeszéd elhangzása előtt igen terjedelmesen és ismétlésekbe bocsátkozva fejtette ki az ügyre vonatkozó álláspontját, melynek lényege szerint kizárólag a véleménynyilvánítás szabadságával, mint az Alaptörvényben biztosított alapvető jogával élt, így a vád tárgyát képező levelei, valamint a videóüzenetként hivatkozott megnyilatkozásai is e körbe tartoznak. Ez utóbbival kapcsolatban sérelmezte a „videóüzenet” megnevezést, mivel álláspontja szerint az nem üzenet volt, hanem egy nyilatkozat, egy véleménynyilvánítás.

Kifogásolta, hogy az ügyben hozott kúriai határozatot követően az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a társadalomra veszélyesség és a véleménynyilvánítás kérdéskörét, így az sem derül ki a törvényszék határozatából, hogy hol húzódnak a szólásszabadság határai és melyek azok a megnyilvánulásai, amikkel átlépte ezeket a határokat. A véleménynyilvánítás szabadsága körében kérte figyelembe venni az 1/2019. (II.13.) AB határozatban foglaltakat.

Kiemelte, hogy a „Kérem, jelezzék, ha arra van szükség, hogy felgyűjtsunk itt is néhány bankot. Szóljanak, és én megteszem.” megnyilatkozása nem fenyegetés volt, hanem felhívás, továbbá rámutatott arra, hogy a véleménynyilvánítás hatásos eszköze az ironia és a hatóságoknak kell, hogy legyen humorérzéke.

Az ügyészség átiratában írtak miatt kifejtette, hogy megítélése szerint nem az elsőfokú bíróság bontotta meg a cselekménysort, hanem a vádhatóság formálta egységgé az össze nem tartozó elemeket. Hangsúlyozta, hogy az elektronikus levelekből nem lehet kiragadni részeket, hanem azokat a maguk egységében, összefüggésében kell értékelni, amelynek eredményeként a szövegből nem bűncselekményre való ajánlkozás, hanem a figyelemfelhívás olvasható ki.

Hiányolta, hogy az eljárás alatt nem kérdeztek meg senkit, hogy komolyan vette-e a fenyegetésnek beállított nyilatkozatait, továbbá értetlenségének adott hangot arra vonatkozólag, hogy miért tartja lényegesnek a vádhatóság, hogy a cselekményt a mozgalom vezetőjeként követte el, mivel meglátása szerint ennek nincs jelentősége a büntetőügy megítélése szempontjából.

Összefoglalásként kijelentette, hogy a cselekményekkel a véleménynyilvánítás volt a célja és kizárólag véleménynyilvánítás valósult meg. Álláspontja szerint a bűncselekmény megállapíthatóságát az a tény is kizárja, hogy jelen esetben hiányzik a cselekmény társadalomra veszélyessége, azonban még bűncselekmény megvalósulása esetén is büntethetőséget kizáró ok állapítható meg vonatkozásában, így megemlítette a kényszert és a fenyegetést, a jogos védelmet, valamint a végszükséget is.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen tartalmilag megismételte az írásban kifejtetteket és fenntartotta az átiratban leírt indítványokat is. Hangsúlyozta, hogy a vádlott vád tárgyává tett cselekményei természetes egységes képeznek és azokat a célzat köti össze.

A védő a nyilvános ülésen a Kúria Bhar.III.561/2016/4. számú határozatára utalva előadta, hogy a hasonló típusú ügyekben vizsgálni kell a vádlotti szándékot, ami jelen esetben nem minősülhet komolynak, mivel a bűncselekmény elkövetését a vádlott egy kéréstől tette függővé. Sérlemelte, hogy az ügyészség védence megnyilatkozásának egy részére elismeri az ironiát, viszont más részét már bűncselekménynek tekinti, ami véleménye szerint helytelen megkülönböztetés, mivel a vádlott egyik megnyilvánulását sem gondolta komolyan.

A Kúria jelen büntetőügyben hozott Bfv.III.553/2017/8. számú végzésének [127] bekezdésében írtakat elfogadhatatlannak tartotta, mivel álláspontja szerint a bíróságoknak minden ügyben dolga és egyben célja van, így határozatait is ennek megfelelően hozza meg.

Amennyiben a másodfokú bíróság osztaná a törvényszék álláspontját a közveszélyokozás előkészületének büntetében, úgy a védő indokolatlanul súlyosnak tartotta a pénzbüntetés kiszabását, mivel a vádlott cselekményének célja kizárólag egy jobb világ elérése volt, ezért vele szemben elegendőnek intézkedés, a próbára bocsátás alkalmazása.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által elmondottakhoz és kérte bűncselekmény hiányában való felmentését.

Az ellentétes irányú fellebbezések közül az ügyészség fellebbezése alapos.

A nyilvános ülésen, valamint az eljárás korábbi szakaszában a védő és a vádlott által elmondottak miatt az érdemi felülbírálat előtt a másodfokú bíróság szükségesnek tartja rögzíteni, hogy jelen büntetőeljárással összefüggésben nem kellett választ adnia a devizahitelezéssel, illetve az azzal összefüggő végrehajtásokkal és kilakoltatásokkal kapcsolatos társadalmi problémákra, vagy a polgári jog területét érintő kérdésekre, hanem kizárólag - mint minden más büntetőügyben - a vád tárgyává tett cselekményről kellett döntenie. A vádelv szabályait magában foglaló Be. 6. § (1), (2) és (3) bekezdése értelmében a bíróság kötve van a vádhoz, vagyis kizárólag arról a cselekményről kell döntenie, amely miatt vádat emeltek és annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről, aki ellen vádat emeltek. A vádelv szerint a vád tárgyává tett tények köre szabja meg a bíróságnak azt a kötelességét, hogy kimerítse a vádat anélkül, hogy azon túlterjeszkedne.

A másodfokú bíróság értelmezése szerint ezt juttatta kifejezésre a Kúria a jelen ügyben meghozott Bfv.III.553/2017/8. számú végzésének a védő által külön kifogásolt [127] bekezdésében, amikor megállapította, hogy „(...) a bíróságnak nem feladata, hogy a terhelt által vallott (...) gondolatokkal foglalkozzon.”.

A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta és a bizonyítást teljes körűen lefolytatta. A vádlottat és feleségét - mint tanút - és az igazságügyi tárgyszakértőt a megismételt eljárás által megkívánt mértékben kihallgatta, a vádlott korábbi vallomásait, a tanúvallomásokat, a szakértői véleményeket, az okirati bizonyítékokat ismertette, illetve a rendelkezésre álló videófelvételt és elektronikus levelet is a bizonyítás anyagává tette.

A beszerzett bizonyítékokat az ítélete meghozatalakor már hatályba lépett 2017. évi XC. törvény (Be.) 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről megfelelő mértékben számot adott.

Az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot megvizsgálta és azokat értékelési körébe vonta, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el így, indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket sem vont le, így mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt. A tényállást az általa feltárt és értékelési körébe vont bizonyítékok alapján, azok okszerű és alapos mérlegelésével, megalapozottan állapította meg, azonban hangsúlyozandó, hogy a büntetőügyben a helyes tényállás megállapítása nem okozott nehézséget, mivel az inkriminált megnyilatkozásokat elektronikus levelek, valamint videófelvelek támasztották alá, amelyek tartalmát a vádlott nem vitatta.

A törvényszék helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú eljárásban a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a személyi rész vonatkozásában csak annyiban kell megváltoztatni, hogy a vádlott jelenleg nem rendelkezik munkahellyel, így jövedelme nincs.

Az ítélet tábla nem osztotta az ügyészségnek a történeti tényállás módosítására vonatkozó álláspontját, mivel a törvényszék ítéletének 15. és 16. oldalán részletes és logikus indokát adott annak, hogy a fellebbviteli főügyészség által kifogásolt két részletkérdésben miért tért el a vádhatóság véleményétől, amely érveléssel a másodfokú bíróság is egyetértett.

A másodfokú bíróság külön rámutat arra, hogy az ügyészség által a tényállásban megállapítani indítványozott kitételek - a vádlott a civil mozgalom vezetője volt és a videóüzenet a vádlott akaratával egyezően került fel a videómegosztó honlapra - a büntetőjogi felelősség és a minősítés tekintetében irrelevánsak voltak, mivel az a részletkérdés, hogy a vádlott a mozgalom vezetőjeként vagy egyéb más tagjaként követte el a terhére rótt cselekményeket, továbbá, hogy a videóüzenet a tudtával és akaratával egyezően, vagy „csak” a tudtával és általa nem kifogásolt formában került fel a videómegosztó honlapra, nem bírt jelentőséggel.

Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás tehát mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban a vád tárgyát képező cselekmények minősítése nem felel meg a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a szövegösszefüggés teljes körű vizsgálhatósága érdekében - a módosított vádirati tényállással egyezően - a vád tárgyává tett elektronikus üzenetek és Facebook bejegyzés teljes szövegét, valamint a videóüzenet tartalmi összefoglalását a tényállás részévé tette, mivel a jogsértés elbírálásánál a kinyilatkoztatásokat az adott szöveggörnyezetben kell vizsgálni, és nem elszigetelten, egymástól függetlenül.

Az inkriminált vádlotti megnyilvánulásokat az adott szöveggel együtt lehet értelmezni, azonban külön vizsgálat tárgyává kell tenni azokat a részeket, amelyek tartalmukra tekintettel felvethetik bűncselekmény esetleges megvalósulását. A vádlott érvelésével ellentétben sem a vádhatóság, sem az elsőfokú bíróság nem a szöveggörnyezetből kiragadva értelmezte az adott részeket, hanem külön megvizsgálta azokat a kitételeket, amelyek esetében hangsúlyozottabban felmerülhet bűncselekmény megállapíthatósága.

Az elsőfokú bíróság helytállóan tulajdonított jelentőséget ítélete 15. oldalának harmadik bekezdésében az események időrendi sorrendjének, továbbá arra is helyesen hivatkozott ítélete 17. oldalának első mondatában, hogy a vádlotti nyilatkozatokat összességében és folyamatában kell vizsgálni, azonban e megállapításaival ellentétben - amint azt a fellebbviteli főügyészség is kifejtette - a vádlott megnyilatkozásait részekre bontotta és azokat úgy tette külön-külön vizsgálat tárgyává, hogy a köztük lévő kapcsolatot elvetette.

A vádlotti megnyilatkozásokból a büntetőjogi felelősség és ezzel összefüggésben a bűncselekmény megvalósulása kérdésének vizsgálata szempontjából a másodfokú bíróság a következő kijelentéseket tartja kiemelendőnek.

A vádlott 2013. augusztus 22. napján két elektronikus levelet küldött el a Minisztérium államtitkárának. Az államtitkárnak címzett levelében a devizahitelekkel kapcsolatos végrehajtások témakörében előadta, hogy „Nyomást gyakorolunk Önökre, illetve azokra, akikre kell.”, valamint azt is kijelentette, hogy „A támogatások hatására, a bírálatok ellenére tovább folytatjuk az utcai harcot is.”.

Az íráshoz mellékelte, a miniszterelnök részére címzett és tárgyában „Devizahitel első vérig” elnevezéssel illetett másik levélben azt rögzítette, hogy „A híradások szerint Görögországban az emberek két bankot is felgyújtottak, miután kimerítettek minden más lehetőséget. A másodikban állítólag négy alkalmazott meghalt. Ugye mi nem akarunk eljutni ideig? Most Önök dönthetnek élet, és halálról. Most Önöknek kell döntenie életéről és haláláról!”, majd később hozzátette, hogy „Kérem jelezzék, ha arra van szükség, hogy felgyújtunk itt is néhány bankot. Szóljanak, és én megteszem. Van esély rá, hogy három évvel meg lehet úszni.”. Ugyanebben a levélben még azt is közölte, hogy „Azért mégiscsak jobb lenne, ha értenének az eddigi fellépésekből (...) ki tudja mi lesz még...Szerintem ne feszítsük túl azokat a húrokat! Volt már elég áldozat. Állítsuk le a végrehajtási eljárásokat!”.

A vádlott 2013. szeptember 12. napján a miniszterelnök lakóhelye előtt több napja tartott gyülekezés keretében egy róla készült videófelvételen elmondta, hogy már két hete demonstrálnak a miniszterelnök háza előtt, és ha nem érnek el eredményt, akkor „keményebb eszközökhöz” folyamodnak. A videóüzenetben 2017. szeptember 17. napján 7:00 órakor a Budapest VI. kerület, Oktogon téren található egyik pénzintézet kirakatának kapualapáccsal történő betörését helyezte kilátásba azzal a felhívással, hogy azt más is megteheti, majd hozzátette, hogy „ha addig valaki megteszi, vagy Viktorunk úgy dönt, hogy leállítja a végrehajtásokat, akkor ott kedden reggel 7:00 órakor ünnepelni fogunk”. A vádlott tudtával és belenyugvásával a videóüzenetben az a kiírás volt olvasható, hogy „Megmondtuk, bezúzzuk! Az első bankzúzás! Érmefeldobással választunk bankot!”.

Ezt követően 2013. szeptember 13. napján a miniszterelnököt megszólítva egy újabb elektronikus levelet írt a vádlott, amelyet az elsőfokú ítélet tényállásában hiánytalanul felsorolt kormányzati postafiók címekre elküldött. A levélben többek közt kijelentette, hogy „Legfőbb követelésünk, hogy állítsák le a végrehajtási eljárásokat.”, majd írását azzal zárta, hogy „Bízom benne, hogy lesznek ebben az országban más bátor emberek is, akik - amíg Mi 2013. szeptember 17-én kedden 7 órakor bezúzzunk egy bankkirakatot az Oktogonon - szintén megmutatják, hogy kiállnak a szabadságukért. Itt a beharangozó:...”, majd feltüntette az előző bekezdésben hivatkozott videóüzenet internetes elérhetőségét.

A kezdeményezést támogatva az 1. sz. tanú a Facebook közösségi portálon 2013. szeptember 17. napját megelőzően előadta, hogy az OTP Bank Nyrt. soltvadkert-i fiókjánál megteszi, amit meg kell tenni, amire a vádlott 2013. szeptember 17. napját megelőzően akként reagált bejegyzésében, hogy „Sándor! Így kell ezt. Elhatározni, megcsinálni, és hívni másokat.”.

Végezetül 2013. szeptember 16. napján a Facebook közösségi oldalon úgy fogalmazott, hogy „Aki nem akarja a kirakat várhatóan nagyon biztonságos üvegét szétverni, az esetleg a bank reklámtábláját törje össze. Utcai ATM-ek képernyőjét sorban egymás után betörni álarcban álrúhában. Egy nagyon nehéz tárggyal nekimenni a bank kirakatának...(Pl. egy öreg autó).”

Amint azt a Kúria is megállapította a jelen ügyben hozott végzésének 15. oldalán, a vádlott fentebb idézett mondatai kivétel nélkül erőszakot, vagy erőszakos magatartást megfogalmazó kinyilatkoztatások és nem bírálatok, vélemények voltak. Ezzel összhangban a Kúria arra is rámutatott végzésének [124] bekezdésében, hogy önmagában abból a tényből, hogy valamely bűncselekményt szóban, illetve írásban követnek el, még nem következik, hogy a véleménynyilvánítás - mint alapjog - jelentőséget kap.

A másodfokú bíróság a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján megállapította, hogy továbbra is abból a hibás feltevésből indul ki, hogy az inkriminált megnyilatkozásai azért nem alkalmasak bűncselekmény megállapítására, mert a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos védelme alatt állnak, ebből kifolyólag a vád tárgyává tett cselekményei nem jogellenesek.

Az ítéletábra a vádlotti védekezés fő irányvonalára, valamint a kúriai végzés [126] bekezdésében rögzített azon megállapításra is figyelemmel, miszerint jelen ügyben vizsgálat tárgyát képezi, hogy hol a határa a szónak, illetve a beszédnek, az alábbiakra mutat rá.

Az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, amely alapvető joggal kapcsolatban a másodfokú bíróság utal az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és Magyarországon az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya 19. Cikkének 2. pontjára is, mely ugyancsak kimondja, hogy mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá az ítéletábra még hivatkozik Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt és Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény 10. Cikkének 1. pontjára, amely szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

Az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe azzal jár, hogy egyrészt csak kivételes jelleggel kell engednie a korlátozásra felhozott más jogokkal, illetve alkotmányos értékekkel szemben, másrészt a szabad véleménynyilvánítást korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. „A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely intézmény közvetítésével véd, és legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (például a köznyugalom)” (7/2014. (III.7.) AB határozat IV/1.2. pontja).

Az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III.7.) AB határozatának III/2.1. pontjában arra is rámutatott, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága gazdag gyakorlattal rendelkezik azoknak a sajátos mércéknek a kidolgozásában, amelyek a közügyek vitatása során elhangzott véleménynyilvánítások korlátozhatóságára vonatkoznak, amely sajátos mércék a szólásszabadság értelmezésének azt az általánosan meghatározó elvét bontják ki a közügyek vitatása körében, mely szerint ez a szabadság a demokratikus társadalom alappilléreinek egyikeként mind a társadalmi haladásnak, mind az egyén kibontakozásának alapvető feltétele, amely a sértő, meghökkentő vagy aggodalmat keltő véleményeket is védelmezi. Ugyanebben a határozatában az Alkotmánybíróság azt is kifejtette a IV/1.4. pont alatt korábbi gyakorlatára visszautalva, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő.

A közéleti vitákkal kapcsolatos véleménynyilvánítás szabadsága körében az Alkotmánybíróság a 13/2014. (IV.18.) AB határozatában kifejtette, hogy az értékítélet és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatot tartalmaznak. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges döntenie, hogy az adott közlés a

közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni, így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját.

Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi, azonban a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső közlésekkel szemben, amelyek célja jogsérelem okozása.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban meghozott végzésében megállapította, hogy jelen esetben olyan egyértelmű, világos tartalmú megnyilatkozások képezik a vád tárgyát, amelyek erőszakot helyeznek kilátásba, így azok jogellenességét nem közömbösíti más alapjog, ezért a hangoztatott erőszak, illetve annak kilátásba helyezése nem maradhat büntetőjogi megítélés nélkül.

Az eddig hivatkozottakra tekintettel az ítéletábra arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott szóban és írásban előadott nyilatkozatai kétségtelenül összefüggésbe hozhatók a devizahitelek problémakörével, mint közüggel, azonban tartalmilag nem minősültek a közérdekű vitához kapcsolódó megnyilatkozásnak, mivel azok kizárólag a vádlott öncélú, erőszak kifejtésével fenyegető mondatait és nem az általa képviselt mozgalom álláspontját, illetve a személyes véleményét, vélekedését, meggyőződését, vagy nézetét tartalmazták. Ez utóbbi okra visszavezethetően a vádlotti nyilatkozatok - tartalmukat figyelembe véve - indulati kirohanásoknak, erős hangvétellű, illetve durva stílusban kifejezésre juttatott kritikai megnyilvánulásoknak, vagy kétségbeesésből fakadó hangulati elemeknek sem tekinthetők, mivel az írásban és szóban elmondott nyilatkozataiban a vádlott erőszakos magatartások kifejtéséről, azok támogatásáról, valamint egy konkrét időpontra és helyre megtervezett erőszakos cselekmény kilátásba helyezéséről beszélt, azaz nem nézeteinek terjesztéséről, vagy valamely álláspontjának ismertetéséről értekezett.

Mindezek alapján a vád tárgyává tett megnyilatkozásoknak a közügyek vitatásával kapcsolatos alkotmányos szűrőn keresztül való vizsgálata - vélemény hiányában - eleve kizárt, így értelemszerűen a véleménynyilvánítás szabadságából eredeztethető alkotmányos védelemben részesítésük sem merülhet fel.

A vádlott a nyilvános ülésen kérte figyelembe venni az 1/2019. (II.13.) AB határozatot, azonban az ítéletábra megállapította, hogy e döntésében az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánítás szabadságának határát egy szigorú festéssel való leöntésének esete kapcsán vizsgálta meg, amely magatartás a jelen büntetőügy tárgyával nem hozható összefüggésbe.

Az elsőfokú bíróság ítélete 17. és 18. oldalának utolsó bekezdéseiben leírt megállapításokra tekintettel a minősítés körében a másodfokú bíróságnak mindenekelőtt azt kellett eldöntenie, hogy egyetért-e a törvényszék arra vonatkozó érvelésével, miszerint nincs ok-okozati összefüggés a rongálással fenyegetés és a végrehajtások leállítása között, továbbá, hogy az inkriminált leveleket és videóüzeneteket nem lehet együttesen és összefüggések mentén értékelni és ennek hiányában nem állapítható meg, hogy a vádlott az állami szervtől mit várt el. A Kúria a felülvizsgálat keretében meghozott végzésének [123] bekezdésében e kérdéssel kapcsolatban külön megjegyezte, hogy a terhelti magatartás folyamatként való vizsgálata a megismételt eljárás során bizonyítási és ahhoz képest jogi értékelési feladat.

A másodfokú bíróság e tárgykörben elsőként azt emeli ki, hogy a vádlott az irányadó tényállásban rögzített esetekben minden egyes alkalommal az általa képviselt mozgalom nevében nyilatkozott, amelynek egyik fő célkitűzése a köztudatban „bedőlt devizahiteleként” emlegetett fizetésképtelenségek miatt megindított végrehajtási eljárások leállítása.

Az említett célt a vádlott mind az államtitkárnak címzett levelében - „már több embernek felfüggesztésre került a végrehajtási eljárása”, „a végrehajtások leállítását szorgalmazták”, „ha leállítanák a végrehajtásokat” -, mind az ahhoz mellékelt, miniszterelnöknek címzett levélben - „Állítsuk le a végrehajtási eljárásokat!” - előadta.

A videóüzenetben is megfogalmazódott e követelés a „ha...leállítja a végrehajtásokat” kitétel, majd a miniszterelnöknek címzett újabb levélben a vádlott kijelentette, hogy „Legfőbb követelésünk, hogy állítsák le a végrehajtási eljárásokat!”. A vádlott ezt követően az internetes közösségi oldalon tett bejegyzéseit már e célként megfogalmazott és többször elismételt követelés jegyében írta, a szövegkörnyezetből egyértelműen kitűnik, hogy nem volt szükséges a célkitűzés megismétlése, mivel akkorra már mind a személyét, mind az általa képviselt mozgalmat a nyilvánosság, így különösen a vele szimpatizálók, a végrehajtási eljárások leállításának követelésével azonosította, továbbá 2013. szeptember hónapra már az is köztudottá vált, hogy a vádlott 2013. szeptember 17. napjára Budapest egyik központi helyszínén lévő bankfiók elleni támadásra szólított fel.

A törvényszék álláspontjával szemben az ítéletábra megítélése szerint - az alább még részletesen kifejtendő okokból - a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette a „Devizahitel első vérig” elnevezésű elektronikus levél megírásával és elküldésével, majd a videóüzenetben rögzített nyilatkozattal és az újabb miniszterelnöknek címzett levéllel is megvalósult, míg a tényállásban leírt további vádlotti cselekvések az általa már kifejezésre juttatott fenyegetés utólagos megerősítéseként értékelendők.

A törvényszék véleményével ellentétben a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem volt akadálya annak, hogy az időben később keletkezett Facebook bejegyzések az ügyészség által indítványozott bűncselekmény megvalósulása kérdésének eldöntésekor büntetőjogi értékelés tárgyát képezzék, azonban nem a törvényi tényállási elemek megvalósulása szempontjából, mivel azok ettől függetlenül is megállapíthatók voltak, hanem a vádlotti védekezés elfogadhatósága körében.

A másodfokú bíróság a Kúria 2015. szeptember 22. napján kelt Bfv.III.1069/2015/10. számú ítéletében, a 2016. május 10. napján kihirdetett Bhar.III.561/2016/4. számú ítéletében, valamint a jelen büntetőügyben meghozott és már hivatkozott végzésében kifejtett jogértelmezések alapján a minősítéssel kapcsolatban a következőkre mutat rá.

A terrorcselekmény mindig csak más bűncselekmény - mégpedig kizárólag a Btk. 314. § (4) bekezdés a)-i) pontjában felsorolt valamely személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó, vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmények közül egy vagy több - elkövetésével valósulhat meg. A terrorcselekmény - ezen eszközcselekményen túl - annyi többletelemet foglal magában, hogy az elkövetőnek az adott bűncselekményt a törvényhely (1) bekezdés a)-c) pontjában felsorolt célzatok valamelyikével kell elkövetnie.

A Btk. 314. § (1) bekezdés a) pontjában írt célzat: állami szerv, más állam vagy nemzetközi szervezet arra kényszerítése, hogy valamit tegyen, ne tegyen, vagy eltűnjön.

A Btk. 316. §-ában szabályozott terrorcselekménnyel fenyegetés speciális bűncselekmény a Btk. 338. §-ában meghatározott közveszéllyel fenyegetés tényállásához képest, közös vonásuk, hogy mindkettő olyan bűncselekmény elkövetésével fenyeget, amely általában nyugtalanságot kelt.

A terrorcselekménnyel fenyegetés büntettének megállapítására csak az olyan komoly és konkrét fenyegetés adhat alapot, amelyben megnyilvánul a terrorcselekmény büntettének specialitása. A fenyegetés komoly, konkrét és közvetlen voltának vizsgálata a cselekmény jogi értékelésénél nem mellőzhető (EBD2012.B.14.).

A fenyegetés tárgyi ismérve súlyos hátrány kilátásba helyezése, míg alanyi ismérve, hogy a kilátásba helyezett súlyos hátrány a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen, aminek megítéléséhez szükséges a konkrét körülmények feltárása. A félelem komolysága nem feltétlenül jelent rémületet, pánikot, rendkívüli fizikai vagy idegállapotot, csupán az szükséges, hogy a megfenyegetett komolyan vegye a kilátásba helyezett súlyos hátrány bekövetkezésének lehetőségét, és annak elkerülése érdekében cselekedjék.

Az elsőfokú bíróság, a vádlott és a védő álláspontjával ellentétben jelen esetben a Btk. 316. §-ában megfogalmazott terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének valamennyi tényállási eleme megvalósult.

A vádlott a vád tárgyává tett „Devizahitel első vérig” megnevezésű elektronikus levelében, a youtube videómegosztó portálra a vádlott tudomásával és általa nem kifogásolt formában feltett videóüzenetben, valamint a miniszterelnöknek címzett újabb elektronikus levelében közveszély okozásával, illetve rongálás elkövetésével fenyegetőzött, amikor bankok felgyújtását, valamint pénzüzetek kirakatának kalapáccsal való betörését - mint súlyos hátrányt - helyezte kilátásba. Fenyegetésének a közveszély okozása tekintetében azzal adott nyomatékot, hogy a bankok lángba borítására Görögországban már sor került, majd arra hivatkozással fokozta félelmekeltését, hogy az egyik felgyújtott görögországi bankban állítólagosan négy alkalmazott meghalt. A rongálás vonatkozásában a videóüzenet a „bezúzzuk” és „bankzúzás” szavakat tartalmazta feliratozva, amely ugyancsak a kellő nyomaték és elszántság kifejezését szolgálta.

A vádlotti fenyegetés - a Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontjában rögzített meghatározásnak megfelelően - alkalmas volt komoly félelem kiváltására, amivel kapcsolatban az ítéletábla rögzíti, hogy a Kúria Bfv.III.1069/2015/10. számú ítélete szerint a terrorcselekmény elkövetésével való fenyegetésnek nem tényállási eleme az, hogy az elkövetőnek tényleges objektív lehetősége is legyen az általa kilátásba helyezett fenyegetés bevalósítására, továbbá a megfenyegetettől nem várható el, hogy a fenyegetés komolyságát, valóra válthatóságának realitását ellenőrizze, mielőtt a követelés teljesítéséről dönt.

A fenyegetés megtételével befejezetté vált bűncselekmény jogi megítélése nem függhet attól, hogy az utóbb feltártak szerint a terheltnek módjában állhatott-e volna a fenyegetésének bevalósítása vagy sem. Ennélfogva pedig a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette csak olyan - a törvényben előírtaknak egyebekben megfelelő - bűncselekmény kilátásba helyezése esetén nem valósulhat meg, amelynek valóra váltsa magából a fenyegetésből kitűnően nem lehetséges, azonban ez utóbbi eset jelen ügyben nem vetődhetett fel.

A vádlott a bűncselekmények elkövetésére irányuló fenyegetését a későbbi nyilatkozataiban azzal erősítette meg, hogy a megvalósításuk lebonyolítására javaslatokat fogalmazott meg, így például

felhívta a figyelmet az álarc és álruha viseletére, továbbá banki kirakatüvegek széttörésére és/vagy banki reklámtáblák megrongálására, bankautomaták képernyőjének betörésére buzdított, valamint azt is kiemelte, hogy egy öreg autóval - mint nehéz tárggyal - be lehet törni a bank kirakatát.

A vádlott és a védő érvelésével ellentétben a bankfiókok megsemmisítésére irányuló fenyegetés már önmagában is komoly volt, amit egyrészt a más országban - Görögország - történtek, mint követendő példa beállítása, másrészt az a vádlotti megjegyzés is alátámaszt, hogy „Van esély rá, hogy három évvel meg lehet úszni.”. A bankok számára kárt okozható cselekményeknek a Facebook közösségi portálon a vádlott által történt későbbi részletezését nem lehet figyelmen kívül hagyni, mivel pontosan ezek az erőszakra buzdító megnyilvánulásai cáfolják azt a védekezését, hogy a pénzintézetek felgyújtása csak üres, komolytalan fenyegetőzés volt.

A fenyegetés komolyságát erősíti meg az a tény is, hogy a vádlott más személyt is konkrét elkövetésre buzdított, ami kétséget kizáró jele annak, hogy már az első elektronikus levelében sem viccelődött, amint azt a törvényszék is helyesen állapította meg ítélete 20. oldalán.

A vádlott és a védő is jelentőséget tulajdonított fellebbezése indoklásában annak, hogy a bankok felgyújtását - a levélben írtak szerint - a vádlott attól tette függővé, hogy ha a miniszterelnök részéről azt jelzik számára, hogy Magyarországon is erre van szükség. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság visszautal a már korábban leírtakra, miszerint a jogsértés elbírálásánál az adott nyilatkozatot a szövegkörnyezetében kell vizsgálni, és nem abból kiragadva, attól függetlenül. A vád tárgyává tett szöveg egészét vizsgálva megállapítható, hogy a bűncselekmény elkövetésére vonatkozólag a miniszterelnök környezetéből a jelzésre várás egy provokatív hangulati elem, amelyet a vádlott kizárólag azért írt bele a levélbe, hogy hatásosan szemléltesse azt a légkört, hogy a mozgalommal egy olyan ponthoz érkeztek, amikor már semmitől sem riadnak vissza, bármi megtörténhet, amit egyébként kifejezésre is juttatott az „Aztán ki tudja még mi lesz...” félbehagyott mondatával.

A másodfokú bíróság tehát nem fogadta el a vádlottnak és a védőnek azt az érvelését, amely a leírt szavak komolytalanságát a miniszterelnöki környezetből érkező jelzésre való felszólításra vezette vissza, mivel az csak és kizárólag a szövegbe beültetett ironikus figyelemfelhívó megnyilvánulásnak tekinthető.

A vádlott fenyegetésének tényleges bekövetkezése jelen esetben azért tűnt valósnak, mert egyrészt külföldi - már megtörtént - példára hivatkozva kívánta bemutatni kivitelezhetőségének realitását, másrészt úgy biztatott másokat az erőszakos cselekedet elvégzésére, hogy saját cselekvősege vonatkozásában konkrét időpontot és helyet is megjelölt, így megállapítható, hogy a vádlott közveszélyt okozó és idegen vagyontárgyat megrongáló bűncselekmény, nevezetesen a Btk. 322. § (1) bekezdésébe ütköző közveszély okozása, valamint a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző rongálás elkövetésével fenyegette meg az állami szerv tagjait, amennyiben nem teljesítik követelését.

A másodfokú bíróság jelen helyen rögzíti, hogy a rongálás bűncselekménnyel okozható kár tekintetében egyetértett az elsőfokú ítélet 19. oldalának második bekezdésében kifejtett törvényszéki érvekkel, azok kiegészítése nem szükséges.

A vádlott a fenyegetéseivel az állami szerv tagjait, mint passzív alanyait a cselekvési szabadságukban akarta korlátozni azáltal, hogy a saját akaratának megfelelő magatartás tanúsítását érje el, ami abban nyilvánult volna meg, hogy a fenyegető nyilatkozata révén leállítják a devizahitelekkel kapcsolatos végrehajtásokat. A vádlott elkövetési magatartása tehát a törvényi tényállás által megkövetelt célzatot is magában foglalta, mivel a vádlott annak elérése érdekében

fenyegetett bűncselekmény elkövetésével, hogy az állami szerv tagjai a végrehajtási eljárásokba avatkozzanak be, azokat állítsák le.

Az eddig kifejtettekből adódóan az ítélet tábla nem értett egyet a törvényszék ítélete 18. oldalának első bekezdésében kifejtet érvelésével, miszerint a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntetnének megállapíthatósága szempontjából eszközcselekménynek minősülő közveszélyokozásra és rongálásra ajánlkozás, valamint a kényszerítési célzat közötti kapcsolat csak „mesterséges”, mivel azok nem kellő mértékben közvetlenek, világosak és pontosan meghatározottak.

Mindenekelőtt szükséges hangsúlyozni, hogy az elsőfokú bíróság e tárgykörben a videóüzenetet helyezte vizsgálata középpontjába, míg az ügydöntő határozata 17. oldalának első bekezdésében írtakból az is megállapítható, hogy a „Devizahitel első végig” megjelölésű elektronikus levelet önmagában nem értékelte, kizárólag az abban írtak összekapcsolhatóságát vizsgálta meg a későbbi megnyilatkozásokkal. Amint arra az ítélet tábla már utalt, a „Devizahitel első végig” megnevezésű elektronikus levélben mind az eszközcselekmény meghatározása egyértelmű - bankok felgyűjtása -, mind az elérni kívánt cél, a végrehajtási eljárások leállítása.

A videóüzenetben ugyancsak tetten érhető az eszközcselekmény pontos megjelölése - pénzügyintézetek kirakatainak betörése -, továbbá a végrehajtások leállítása, mint célkitűzés.

Végezetül az ezek után írt és elküldött elektronikus levél tartalmából szintén egyértelműen kitűnik a meghatározott cél, azt a vádlott a megszólítást követő második mondatában félreérthetetlenül rögzítette, majd a kilátásba helyezett bűncselekményt is feltüntette, amely nem írott formában vált eszközcselekménnyé, hanem azáltal, hogy a vádlott az írásához mellékelte a youtube videómegosztó portálra feltett üzenetet, amelyben a hivatkozott rongálás elkövetésének elkerülhetőségét a végrehajtási eljárások leállításához - mint célhoz - kötötte. A másodfokú bíróság megítélése szerint önmagában az a körülmény, hogy ebben az esetben az eszközcselekmény és a célkitűzés közötti kapcsolat a levél elolvasása és a videóüzenet megtekintése révén vált meghatározottá, még nem semlegesíti a közvetlenség és konkrétság követelményének teljesülését.

A másodfokú bíróság egyetértett az ügyészség képviselőjének perbeszédében elhangzott jogi állásponttal, miszerint az irányadó tényállásban leírt és a fentebb részletezett vádlotti cselekvések természetes egységet alkotnak, mivel a vádlott ismétlődő megnyilvánulásai lényegi tartalmukat illetően azonosak voltak, így a vádbeli időszakban egyetlen, egységes cselekményként jelentek meg, amelyek egységes akaratelhatározásból fakadtak és azonos célt szolgáltak. A mozgalom tevékenysége és a sajtóban megjelent híradások révén a vádlotti célkitűzés - a végrehajtások leállítása - köztudomásúvá vált, így az inkriminált cselekmények a kívülálló számára egységes magatartásként jelentek meg, mivel ugyanarra az elérni kívánt célra vonatkoztak.

A Kúria a felülvizsgálat során meghozott végzésének [125] bekezdésében rámutatott arra, hogy a szóbeli és írásbeli megnyilatkozással megvalósuló bűncselekmények az elhangzással, illetve a közzététellel befejezetté válnak, így jelen esetben is a bűncselekmény befejezett alakzata állapítható meg.

A vádlott a nyilvános ülésen a kényszerre és a fenyegetésre, a jogos védelmi helyzetre, valamint a végszükségre hivatkozott a büntethetőségét kizáró okként, azonban a felsorolt kizáró okok jelen büntetőügyre való alkalmazhatósága fogalmilag kizárt.

A büntethetőséget kizáró okok közül egyedül a Btk. 20. § (2) bekezdésében szabályozott cselekmény társadalomra veszélyességében való tévedés vizsgálata merülhet fel, azonban ez sem állapítható meg a vádlott javára.

A tévedés az elkövetőnek a cselekményhez való tudati viszonyát befolyásoló tényező, amely a bűnösséget zárja ki. A tévedés a szándékos bűnösség tudati oldalával áll összefüggésben, lényegében annak a fogyatékosága, hogy a tévedésben levő olyan magatartást tanúsít, amit a tévedés nélkül nem tett volna meg. A tévedés két fajtáját különbözteti meg a hatályos jogi szabályozás: a ténybeli tévedést és a társadalomra veszélyességben való tévedést. A társadalomra veszélyességben való tévedés az elkövető jogellenességi szándékára van hatással, ebben az esetben a törvény a szándékos és a gondatlan cselekmények esetén is kizárja a büntethetőséget. A társadalomra veszélyesség körében a bizonyítási teher sajátosan alakul. Egyrészt a vádnak a tévyszándék megléte esetén a társadalomra veszélyesség tudatát nem kell bizonyítania, másrészt viszont ennek hiányát a terhelt köteles bizonyítani.

Amennyiben az elkövető tisztában van azzal, hogy cselekményét jogszabály tiltja, a társadalomra veszélyesség tudata adott, azonban nem azt kell tudnia, hogy a magatartást a Btk. bűncselekménynek nyilvánítja, elégséges a cselekmény társadalmi helytelenítése, „erkölcstelenségének” felismerése ahhoz, hogy feltételezni lehessen a társadalomra veszélyesség tudatát. A társadalomra veszélyességben való tévedés tudatára eredményesen nem hivatkozhat az elkövető, ha a magatartása jogellenes, vagy társadalmilag helytelenített voltával tisztában van (BH 2003. 443. I. pont), amint az jelen esetben is tetten érhető.

A vádlott oly mértékben tudta, hogy a fenyegetése ellentétes a társadalmi normákkal, hogy még azt is rögzítette az általa megírt és elküldött egyik levélben, hogy a kilátásba helyezett bűncselekményért hány év szabadságvesztés büntetést kaphat, így a társadalomra veszélyességben való tévedés a vádlott esetében egyértelműen kizárható. Az ítélet tábla azonban hangsúlyozza, hogy a büntethetőséget kizáró ok hiánya a büntetéssel fenyegetettségre hivatkozás nélkül is megállapítható, mivel a bankok felgyújtásának, illetve a vagyontárgyak megrongálásának jogellenessége köztudomású tény.

Mindezekre tekintettel a vádlott büntetőjogi felelősségre vonásának nem volt akadálya, azonban a másodfokú bíróság a vádlott terhére megállapított bűncselekményt egységesen a Btk. 314. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással és a (4) bekezdés f) és h) pontjára figyelemmel, a Btk. 316. §-ába ütköző terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének minősítette, amely bűncselekményt a vádlott a Btk. 13. § (1) bekezdése értelmében tettesként követte el.

A megállapított bűncselekmény Be. 561. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelő megnevezés a terrorcselekmény büntette lenne, azonban a másodfokú bíróság azt jelen esetben értelemzavarónak találta, ezért - figyelemmel a Kúria Bfv.III.553/2017/8. számú végzésére is - a bűncselekményt a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének nevezte meg.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmény egységes minősítésére tekintettel az ítélet tábla egyidejűleg mellőzte az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezését.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elhúzódó büntetőeljárás alatt - a 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetési tételkeret változatlanul hagyása mellett - a Btk. 316. §-a többször is módosult, azonban a 2017. évi XXXIX. törvény 60. §-a 2018. január 1. napjával kezdődő hatállyal a hivatkozott törvényhelyet az elkövetéskor hatályban volt törvényszöveggel egyezőre módosította.

Figyelemmel arra, hogy a jelenlegi törvényszöveg csak 2018. január 1. napjától hatályos, ezért az ítéltábla szükségesnek tartja rögzíteni, hogy a Btk. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 2012. évi C. törvény (Btk.) elkövetéskor hatályban volt rendelkezéseit alkalmazta.

A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket.

A másodfokú bíróság a büntetéskiszabási körülmények közt külön kitér az igen jelentős, és a vádlott terhére nem róható időmúlásra, amit - az Alkotmánybíróság 2/2017. (II.10.) AB határozatában írtakra is figyelemmel - a büntetés kiszabása során nyomatékos enyhítő körülményként vett figyelembe.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú bíróságnak figyelembe kellett venni azt a tény, hogy míg a törvényszék által megállapított bűncselekmény 3 évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő, addig a bűncselekménynek az ítéltábla szerinti minősítésére tekintettel a büntetési tételkerete 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, ami egyben azt is eredményezte, hogy a Btk. 82. § (3) bekezdésére figyelemmel a vádlottat kizárólag a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szabadságvesztés büntetésre lehetett ítélni.

A másodfokú bíróság az enyhítő körülményeket, így különös a jelentős időmúlást figyelembe véve lehetőséget látott az elkövetéskor büntetlen előéletű vádlott esetében a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásával a büntetési tétel legkisebb mértékénél enyhébb büntetés kiszabására. A szabadságvesztés büntetés tartamát a már kiemelt enyhítő körülményekre figyelemmel a Btk. 34. §-a és a Btk. 36. §-a alapján, a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott - a vádlott személyében és cselekményében megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel arányban álló - törvényi minimumban, 1 évben határozta meg.

Az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyességgel abban, hogy a jelentős időmúlásra, valamint a fokozatosság elvére is tekintettel a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján próbaidőre felfüggesztette. A felfüggesztés próbaidejének tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdése alapján - ugyancsak az időmúlásra tekintettel - elegendőnek tartotta 2 évben meghatározni.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk. 35. § (1) bekezdése és a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja értelmében börtön, továbbá a másodfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján meghatározta a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, amennyiben annak végrehajtását utólag elrendelik. Ez utóbbi esetre vonatkozólag a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján az őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a bűnjelekre vonatkozó rendelkezését az ügyesség indítványa ellenére nem változtatta meg, mivel a vádhatóság által kifogásolt csákány és nagyméretű kalapács Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti elkobzására a szóbeli és írásbeli fenyegetéssel - és nem előkészülettel - megvalósuló bűncselekmény elkövetése esetén nincs törvényes lehetőség.

A törvényszék az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét pontosan állapította meg, azonban a másodfokú bíróság a vádlottat terhelő részét a nyomozati szakban felmerült 298.979,- forintra módosította. A Be. 76. § a) pontja értelmében a vádlott részére biztosított költségkedvezmény a kirendelt védő díjának és költségeinek állam általi előlegezésére és viselésére

terjed ki, ezért e költség az állam terhén marad. A másodfokú bíróság méltánytalannak tartotta a vádlottnak a megismételt eljárás során felmerült szakértői díj megfizetésére kötelezését, így e költséget sem terhelte a vádlottra, azonban a Be. 574. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel további mentesítésre már nem látott lehetőséget.

A hivatkozott törvényi rendelkezés értelmében a bíróság a vádlottat a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól mentesítheti, azonban a kiemelt tárgyi súlyú bűncselekménnyel összefüggésben felmerült bűnügyi költség összege nem tekinthető aránytalanul nagynak, továbbá az ítéletábra azt is megállapította, hogy a nyomozati szakban keletkezett bűnügyi költségnek egyetlen tétele sem volt szükségtelen, ezért a vádlottat az elsőfokú bíróság által helyesen megjelölt Be. 574. § (1) és (2) bekezdése alapján a nyomozati szakban felmerült bűnügyi költség teljes összegének megfizetésére kötelezte.

Az ügyészség indítványozta a www.youtube.com/watch?v=3NAI9v8Lf_w elérési úton közzétett elektronikus adatnak a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontja alapján a végleges hozzáférhetetlenné tételét, azonban a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ügyészség indítványa nem felel meg a Be. 822. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, mert a vádhatóság nem határozta meg az indítványban foglalt intézkedéssel érintett egyéb érdekelt azonosításra alkalmas adatait.

A büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI.11.) IM rendelet 15. melléklete tartalmazza az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének az elektronikus adat eltávolításával történő végrehajtására vonatkozó végrehajtási értesítőlapot, amelynek 3. pontja értelmében meg kell adni a kötelezett adatait, így a nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, a tárhelyszolgáltató képviselőjére jogosult nevét és címét, valamint az egyéb elérhetőségi adatokat, amelyeket a vádhatóság nem jelölt meg, így indítványa nem felelt meg a már hivatkozott törvényi előírásnak.

Az ügyészség indítványa a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel alapos, így annak elutasítása nem volt indokolt, azonban az ítéletábra az előzőekben kifejtettekre figyelemmel érdemi döntést nem hozhatott a kérelem tekintetében, arra a Be. 819. § (2) bekezdés b) pontja értelmében utólag, a Be. CVI. Fejezetben szabályozott eljárás keretében nyílik lehetőség megfelelő ügyészségi indítvány esetén.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében - utalva a Be. 76. § a) pontjára - a Be. 576. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett.

Budapest, 2019. év április hó 25. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 5.B.1528/2017/52. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.54/2019/10. számú ítéletében írt változtatásokkal 2019. év április hó 25. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. év április hó 25. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Heckenastné Gerőly Erika
tisztviselő

a tanács elnöke